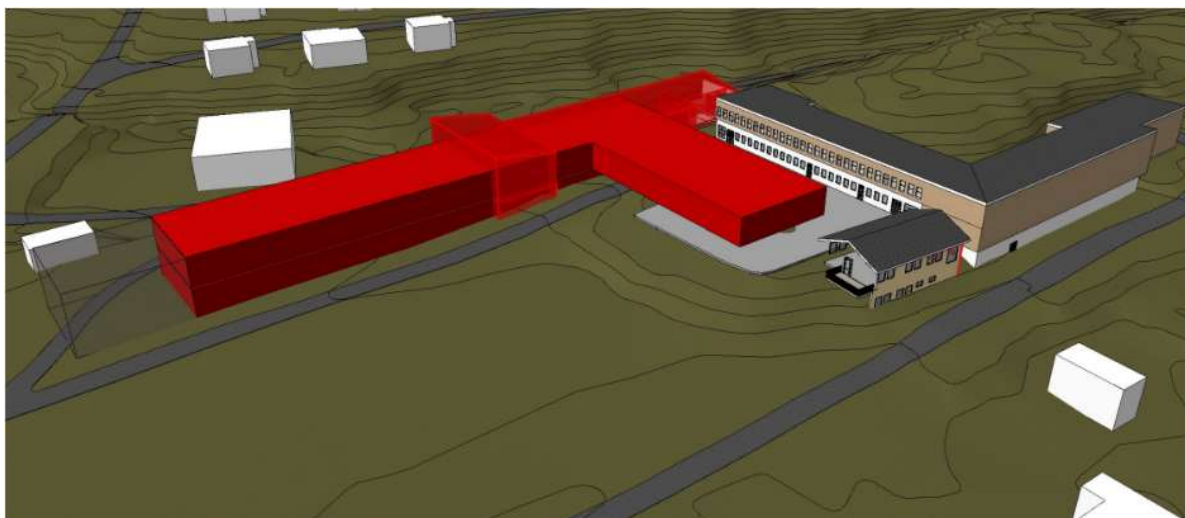

MILJØPROGRAM

Kjøpsvik oppvekstsenter

Bilde: Google street view (2019)

Oppdragsgiver: Narvik kommune
Dato: 27.01.2022

Oppdragsnr.: 2212944
Versjonnr.: 0

Prosjektansvarlig hos oppdragsgiver:
Oppdragsansvarlig hos HRP:
Utførende hos HRP:

Ingrid Rydholt
Helge Gevelt
Eirik Degnes Neerland
Maria Helene Steinnes Kvilvang

1 Sammendrag

Narvik kommune skal bygge Kjøpsvik oppvekstsenter i Kjøpsvik. Den gamle skolen skal rives og det skal bygges en kombinert barne- og ungdomsskole samt barnehage.

HRP AS er engasjert av Narvik kommune for å utarbeide et forprosjekt med miljøprogram. Hensikten programmet er å danne et underlag til planforslag og for å fastsette mål for miljø, energi og bærekraft. Dette vil også danne et videre underlag for miljøoppfølgingen i prosjektet. Programmet er i tråd med nasjonale, fylkeskommunale, kommunale og prosjektspesifikke føringer. Det er også vurdert hvilke av FNs bærekraftsmål som dekkes av programmet.

Miljøprogrammet er delt opp i en innledning, en samling av føringer, krav og mål, samt prosjektets miljømål.

Under forprosjekt bør en miljøoppfølgingsplan (MOP) lages, der miljømålene ansvarsfordeles og videre operasjonaliseres til konkrete krav og delmål – der dette er hensiktsmessig.

1.1 Miljømål

Miljøprogrammets mest viktige forslag til miljømål for Kjøpsvik oppvekstsenter er:

- **Energi**
Passivhus reduserer energibehovet for bygget. Liten merkostnad sammenlignet med TEK17, men god besparelse i energiforbruk. Det skal også vurderes om solceller kan være kostnadseffektiv del av energiforsyningen.
- **Klimagassreduksjon**
Mål om 20% reduksjon fra et referansebygg for materialer. Dette understøtter kommunedelplanens mål om å redusere utslipp.
- **Mobilitet**
Det skal tilrettelegges for gående, sykler og elsykler for å oppfordre brukere til å benytte alternative transportformer når det er mulig, for slik å senke utslipp og øke aktivitetsnivå.
Oppvekstsenteret skal også etablere ladeplasser for elbil, for å understøtte nasjonale og regionale mål om elektrifisering av bilparken.

2 Innhold

1	Sammendrag	1
1.1	Miljømål	1
2	Innhold.....	2
3	Innledning.....	3
3.1	Beskrivelse av prosjekt	3
3.2	Bakgrunn og hensikt.....	4
3.3	Forankring.....	4
3.4	Organisering og ansvar.....	5
4	Overordnede og styrende miljømål.....	6
4.1	Nasjonale føringer.....	6
4.2	Regionale føringer.....	6
4.3	Kommunale føringer	6
5	Prosjektets miljømål.....	8
5.1	Energi.....	8
5.2	Klimagass og ressursbruk.....	9
5.3	Naturmiljø, økologi og forurensning	11
5.4	Transport og mobilitet	12
6	FNs bærekraftsmål	13

Versjon	Beskrivelse	Utarbeidet av	Kontrollert av	Dato	Sign.
1	-	Eirik D. Neerland	-	Klikk eller trykk for å skrive inn en dato.	
0	Utkast	Eirik D. Neerland	-	24.08.2022	EDN

3 Innledning

3.1 Beskrivelse av prosjekt

Narvik kommune skal samlokalisere barnehage og skolen (1.-10. klasse) i Kjøpsvik til et nytt oppvekstsenter. I tillegg skal det bygges et basseng som skal tilfredsstillere kravene til spillemiddelstøtte for opplæringsbasseng. Oppvekstsentret er vedtatt bygd på eksisterende skoletomt, og eksisterende skole skal rives. Det vurderes opplæringsbassenget i tilknytning til Stetindhallen.

Prosjektet har en total kostnadsrammen (P85) på 154,5 MNOK eks. mva. med vekt på et prosjekt med lave byggekostnader kombinert med et materialvalg som gir lave driftskostnader.

I konseptfasen er det beregnet et brutto areal for bygningsmassen på ca. 2.085 m². Forprosjektet omfatter vurdering av å bygge oppvekstsentret som plusshus, komplett utarbeidelse av et forprosjekt og totalentreprisbeskrivelse med alle nødvendige tegninger, kravspesifikasjon og konkurranseregler som danner grunnlag for en anbudskonkurranse for bygging av nytt oppvekstsenter og mulig basseng.

Det skal også utarbeides en kostnadskalkyle som gir et realistisk og kvalitetssikret bilde av prosjektets totale kostnad inkludert LCC (Livssyklus kostnader) samt LCA (Life Cycle Assessment). Det skal legges opp til bred brukermedvirkning. Det er utarbeidet et arealprogram i konseptstudien.

Programmeringsarbeidet har i hovedsak pågått i perioden mars til september 2021. Arealprogrammet er utarbeidet av Norconsult i samarbeid med Narvik kommune. Norconsult har i samarbeid med Narvik kommune og gjennomført brukermøter med skoleledelsen, ansatte, FAU og elevrådet.

Figur 1: Dronebilde av dagens skole

3.2 Bakgrunn og hensikt

Miljøprogrammet skal fastsette miljømål for prosjektet, og det er utformet på et strategisk, overordnet nivå. Miljøprogrammet skal danne grunnlaget for videre utarbeidelse av en prosjektspesifikk miljøoppfølgingsplan. Miljøhensyn er en vesentlig og styrende faktor ved valg av løsninger for byggeprosjektet. Miljøprogrammet er utarbeidet i tråd med NS 3466:2009 «Miljøprogram og miljøoppfølgingsplan for ytre miljø for bygg-, anleggs- og eiendomsnæringen».

Narvik kommune ønsker et formålstjenlig ambisjonsnivå for skolen. Det er kommunens egne ønsker for prosjektet, kommunale og fylkeskommune målsetninger og nasjonale lover og forskrifter som er bakgrunnen for miljømålene.

Miljøprogrammet benyttes i alle faser og revideres ved behov. Endringer i miljøprogrammet skal endelig besluttes av byggherre.

Miljøprogrammet er premissgivende for prosjektets miljøkrav og skal etterleves i alle faser. Det skal inngå som en del av konkurransegrunnlaget og entreprenørs kontrakt.

Miljøprogrammet ble utviklet i forprosjekt, med intensjon om å kunne være styrende videre og som underlag i reguleringsforslag.

Figur 2: Bilde av eksisterende skole.

3.3 Forankring

Dette dokumentet er ment som et juridisk bindende dokument i prosjektet. Men mål og krav bør fordeles i mer målbare delmål og -krav i en miljøoppfølgingsplan (MOP), og ansvar tildeles de ulike partene i prosjektet. MOP skal underordnes dette miljøprogrammet, men kan og bør utvides med alle relevante forhold som miljøprogrammet ikke tar opp.

3.4 Organisering og ansvar

Det er Narvik kommune som har det overordnede miljøansvaret for prosjektet, men bør videreføre relevante krav og mål, og oppfølging av disse, til samarbeidsparter.

Tabell 1 Beskrivelse prosjektorganisasjon for miljøkrav.

Ansvarlig	Oppfølging
Byggherre	• Fastsette overordnede miljømål i prosjektets miljøprogram. • Stille krav til prosjekterende og utførende for å sikre oppnåelse av valgte miljømål. • Sikre utarbeidelse av FDV-dokumentasjon og opplæring av denne til sluttbruker.
Narvik kommunes plan- og bygningsmyndighet	• Behandle og vedta søknad om tillatelse til tiltak etterfølgende søknader og igangsettingstillatelse, evt. midlertidig brukstillatelse og ferdigattest.
Miljørådgiver	• Rådgiver og støttespiller for prosjekteringsgruppen. Vil kunne utarbeide målsatt, detaljert og ansvarsbelagt miljøoppfølgingsplan basert på miljøprogrammet.
Prosjekteringsgruppe	• Følge opp miljøprogrammet og eventuell miljøoppfølgingsplan gjennom å prosjektere løsninger og utarbeide kravspesifikasjoner.
Utførende	• Sørge for at alle miljøkrav videreføres til gjennomføring av prosjekt og inkludere miljøkrav i KS-rutiner. Overføre sluttdokumentasjon til byggherren. • Totalentreprenøren bør være miljøsertifisert etter gyldig ISO 14001, Miljøfyrtårn, EMAS eller tilsvarende uavhengig tredjepart. Dersom foretaket ikke er sertifisert, skal entreprenør kunne dokumentere sitt miljøledelsessystem.
Innkjøp	• Etterspørre miljøriktige materialer og produkter etter krav og mål i dette miljøprogrammet.

4 Overordnede og styrende miljømål

Miljøprogrammet skal angi en systematisk gjennomgang av konkrete miljømål for prosjektet. Miljøkrav, -mål og -tiltak skal identifiseres tidlig og være en premissgiver for at alle prosjektets faser gjennomføres med lav miljøbelastning. Informasjonen er hentet fra offentlig tilgjengelig informasjon blant ulike databaser og gjeldende regelverk.

4.1 Nasjonale føringer

Det er flere nasjonale føringer i lover og forskrifter som er relevante for Kjøpsvik oppvekstsenter. Under er de som ansees som mest relevante:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)
- Lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)
- Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven)
- Forskrift om tekniske krav til byggverk (Byggteknisk forskrift; TEK17)
 - Kap. 9 Ytre miljø
 - Kap. 13 Inneklima og helse
 - Kap. 14 Energi
 - Kap. 17 Klima og livsløp
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven).
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften).
- Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften).
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften).

I tillegg finnes det noen førende veiledere og retningslinjer:

- Miljødirektoratets veileder, Tilstandsklasser for forurenset grunn (TA-2553/2009)
- Retningslinjene for behandling av luftkvalitet i arealplanlegging (T-1520/2012)
- Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging (T-1442/2021)

4.2 Regionale føringer

Nordland fylkeskommune har utarbeidet og vedtatt en regional plan for klima og miljø (sak 086/2021). Denne er delt inn i satsningsområder med underliggende strategier.

Blant de overordnede målene for energiomstilling finner vi mål om at i 2030 skal energibehovet til bygningsmassen i Nordland være redusert med 20%, sammenlignet med 2009, og at i 2030 skal bygg- og anleggsplasser i fylket være fossilfrie. Under tema sirkulærøkonomi er det et mål om 70% sorteringsgrad fra bygg- og anleggsavfall. Det er også et mål om at fylket skal redusere klimarisiko og sikre klimatilpasning.

4.3 Kommunale føringer

Kommuneplanens samfunnsdel 2013-2025 (sak 008/15) har et kapittel om miljø, klima og energi. Den peker på at kommunen skal forebygge flom, overvann og skredfare, legge til rette for kollektivt, sykkel og gange og elbil.

Det er også en kommunedelplan for klima, energi og miljø 2015-2026 (vedtatt av bystyret 15.10.2015). Denne tar i seg et mål om å redusere klimagassutslipp, øke andel sykkel (elsykkel), gange, kollektivt og elbil, og belyser tema rundt energibruk og overvannshåndtering. Det er ingen konkrete målsetninger for tiltak i bygg.

Spesifikt i prosjektet er det satt et mål om at så mye av bygget skal være enkelt å vedlikeholde eller vedlikeholdsfritt, det skal gjøres LCC- og LCA-vurderinger og plusshus skal vurderes som energikonsept sammenlignet mot passivhus.

Kommunen ønsker å benytte Narvik ungdomsskole som et forbilde for Kjøpsvik oppvekstsenter. Der var det blant annet mål om:

- Energieffektive løsninger og løsninger som legger til rette for lavt energibruk, herunder mulighetene for å bygge i henhold til passivhusstandard og bruk av energioppfølging.
- Det skal etterstrebtes løsninger som gir lave klimagassutslipp ved bygging og i driftsfasen, herunder materialbruk som gir lave klimagassutslipp.
- Det er et mål å tilstrebe et godt innemiljø med gode kvaliteter gjennom alle livsfaser i prosjektet gjennom blant annet god ventilasjon- og komfort i bygget. Bygget skal utnytte dagslys, utsikt og for øvrig ha gode lysforhold.
- Overvannshåndtering skal i størst mulig grad håndteres med naturbaserte løsninger og skal sees i sammenheng med planlegging av uteområder.
- Det skal dokumenteres at helse- og miljøskadelige stoffer og produkter ikke skal benyttes under bygging og i den ferdige bygningen.
- Utslipp til grunn skal fanges opp og kartlegges. Dette gjelder både under anleggs- og driftsfasen (for eksempel avrenning fra avfallsområder og lagring av avfall).
- Helse- og miljøskadelige stoffer i eksisterende bygningsmasse skal kartlegges, saneres og leveres til avfallsmottak på korrekt måte.
- Det skal være god sortering av avfall ved anleggsfasen, med mål om minst mulig produksjon av nytt avfall knyttet til nytt materialbruk.
- Det skal brukes innkjøpsrutiner som sikrer energi- og miljøvennlige valg.
- LCC skal benyttes som et verktøy for å finne de beste løsningene for prosjektet.

Det er ingen eksisterende reguleringsplan med tilhørende bestemmelser.

Merk at Kjøpsvik lå i Tysfjord kommune inntil sammenslåing i 2020 og ligger nå i Narvik kommune.

5 Prosjektets miljømål

Miljømål for Kjøpsvik oppvekstsenter er presentert i dette kapittelet og tar for seg fire overordnede miljøtema. For hvert tema er det et overordnet mål som skal ivaretas. I påfølgende tabell presenteres prosjektspesifikke miljømål. I tabellens høyre kolonne finnes ulike tiltak for å sikre oppnåelse av mål. Målene og tiltakene i dette miljøprogrammet skal videreføres til prosjektets miljøoppfølgingsplan.

5.1 Energi

Overordnet mål: Sikre et lavt oppvarmingsbehov og et lavt forbruk av elektrisitet gjennom et energigjerrig byggverk og godt tilrettelagt driftsanlegg. Dette vil føre til lave driftskostnader, et brukervennlig bygg og reduserte klimagassutslipp.

Tabell 2: Energi

Mål	Tiltak
Bygget skal utformes slik at energibehovet blir lavt. Kommunedelplan klima, energi og miljø Regional plan for klima og miljø TEK17 FNs bærekraftsmål 13	▪ Oppvekstsenteret bygges som passivhus i henhold til NS 3701:2012, inkludert lekkasjetesting og termografering (hhv. NS-EN 13829 og NS-EN 13187). ▪ Bygget bør prosjekteres slik at det oppnår energiklasse A.
Det skal gjøres en vurdering av energikonsept for bygget Kommunedelplan klima, energi og miljø Regional plan for klima og miljø FNs bærekraftsmål 13	▪ Finne et formålstjenlig energikonsept for skolen som balanserer investeringskostnader, driftskostnader og miljø og klima. ▪ Vurdere å installere solceller for elektrisitetsproduksjon. ▪ Ved bygging av potensielt svømmebasseng skal solfangere vurderes.
Energioptimalisering med fokus på funksjonalitet og brukervennlighet. Kommunedelplan klima, energi og miljø Regional plan for klima og miljø FNs bærekraftsmål 11 FNs bærekraftsmål 13	▪ Ved utforming av belysningsstrategi og elektriske anlegg skal funksjonalitet og energioptimalisering være i fokus. ▪ Muliggjøre måling av energi -og vannforbruk i driftsfasen ved hjelp av relevante delmålere. ▪ Benytte LED-belysning, installere dagslyssensorer og tidsstyringsystemer tilknyttet SD-anlegget med mulighet for overstyring. ▪ Brukerutstyr som installeres i bygningene skal, så langt det er mulig, være energieffektive. ▪ Automatisk styring, datainnsamling, lagring, rapportering og feilvarsling av energi- og vannforbruk gjennom et energioppfølgingsystem.

5.2 Klimagass og ressursbruk

Overordnet mål for bygget er å benytte materialer som er bærekraftige. Det vil si liten miljøpåvirkning, lave klimagassutslipp, liten negativ påvirkning av innemiljøet, er robuste og bidrar til reduserte avfallsmengder og sirkulære egenskaper.

Tabell 3: Klimagass og ressursbruk

Mål	Tiltak
Ansvarlig innkjøp, bærekraftig materialvalg og god inneluftkvalitet. TEK17 Produktkontrolloven (§ 3a) FNs bærekraftsmål 15	▪ Dokumentere fravær av miljøgifter iht. krav i Produktkontrolloven § 3a Substitusjonsplikten og TEK 17 § 9-2. ▪ Dokumentere lovlig hugget tømmer og trevirke fra sertifisert skogdrift. ▪ Bruke lavemitterende materialer og produkter, som Svanemerket eller M1.
Det skal utarbeides et klimagassregnskap (LCA) for bygget, med mål om 20 % reduksjon sammenlignet med en referanse. TEK17 §17 Kommunedelplan klima, energi og miljø FNs bærekraftsmål 13 FNs bærekraftsmål 15	▪ Klimagassregnskap for materialer skal gjøres for å tilfredsstille TEK kap. 17. ▪ Klimagassregnskap skal utarbeides for prosjekteringsfasen og som-bygget (basis uten lokalisering). ▪ Det skal settes terskelverdier til utslipp av klimagass fra materialvalg under bygging. ▪ Reduksjonen skal måles mot et tenkt referansebygg med lik form og funksjon etter ordinær byggepraksis eller referanseverdi. ▪ Utslipp fra energi i drift skal inngå i regnskapet, men ikke som del opp mot reduksjonsmålet.
Prosjektet skal utføres med materialer som har lave klimagassutslipp og benytte lang levetid, som tåler fremtidige klimaendringer. Kommunedelplan klima, energi og miljø TEK 17 Regional plan for klima og miljø FNs bærekraftsmål 13 FNs bærekraftsmål 15	▪ Det benyttes materialer med lav klimapåvirkning og uten helseskadelige stoffer. ▪ Alt armeringsstål skal være basert på skrapjern (>99% resirkuleringsgrad). ▪ Konstruksjonsstål skal ha høy resirkuleringsgrad (over 50%). ▪ Ved bruk av betong bør det benyttes betong med lave klimagassutslipp, med minst lavkarbonbetong klasse B. ▪ Følge opp klimagassregnskap og utføre substitusjonsvurderinger for å redusere klimagassutslipp. ▪ Materialer som benyttes i bygget bør så langt det er mulig være ombrukbare ved endt livstid eller endring.

Mål	Tiltak
Avfall fra byggeplass skal minimeres og ha høy sorteringsgrad. TEK17 (9) Plan og bygningsloven Regional plan for klima og miljø Forurensningsloven Avfallsforskriften FNs bærekraftsmål 13 FNs bærekraftsmål 15	▪ Det skal etterstrebes høy sorteringsgrad av avfall i byggeperioden med minst 85 % sortering fra nybygg. Riveavfall skal sorteres til minst 80 %.▪ Det skal oppfordres til lave avfallsmengder på byggeplass, med mål om 25 kg avfall pr. m² BTA for nybygg.▪ Prosjektet skal regelmessig rapportere sorteringsgrad og avfallsmengde.▪ Avfallsplan skal føres i korrekt DIBK-blankett.▪ Farlig avfall skal håndteres lovmessig og leveres til godkjent mottak.

5.3 Naturmiljø, økologi og forurensning

Overordnet mål: Kjøpsvik oppvekstsenter skal ikke påvirke det ytre miljøet negativt. Det betyr å hensynte naturmiljøet i beplantning, overvannsløsninger, grunnforhold og materialbruk.

Tabell 4: Naturmiljø, økologi og forurensning

Mål	Tiltak
Hensynta tomt og områdets natur. TEK17 (9) Naturmangfoldloven FNs bærekraftsmål 15	▪ Potensielt fremmede arter skal fjernes og destrueres for å forhindre spredning. ▪ Ved beplantning skal det fortrinnsvis benyttes stedeegne arter som er tilegnet klimaet og krever minimalt med vanning og vedlikehold. ▪ Det er ikke registrert arter eller naturtyper som må tas hensyn til i umiddelbar nærhet hos Miljødirektoratets kartlag.
Unngå, redusere eller forsinke avrenning av regnvann til avløpssystemer og vassdrag, og dermed begrense risikoen for lokal flom på og utenfor eiendommen, vassdragsforurensning og annen miljøskade. TEK17 (15-8) Regional plan for klima og miljø FNs bærekraftsmål 13	▪ Overvann skal primært håndteres åpent og lokalt, og tiltaket skal dimensjoneres etter forventede nedbørsmengder i fremtiden, ikke historiske mengder. ▪ Det skal vurderes om takflaten kan inngå i strategi om fordrøyning. ▪ Utstrakt bruk av permeable flater og naturlige løsninger for lokal infiltrasjon.
Det skal ikke forekomme spredning av eventuell eksisterende forurensning i grunnen. TEK17 (9-3) Forurensningsforskriften FNs bærekraftsmål 15	▪ Det skal gjøres vurderinger av om det er mistanke om forurensning i grunnen. Ved mistanke om forurensning i grunnen skal det utføres miljøtekniske grunnundersøkelser og eventuelt utarbeide og følge en tiltaksplan.
Kjemikalier, tungmetaller og miljøgifter som står i miljøvernmyndighetenes liste over helse- og miljøfarlige stoffer skal ikke benyttes i prosjektet. TEK17 (9-2) FNs bærekraftsmål 15	▪ Det skal dokumenteres at det ikke benyttes miljø- og helsefarlige stoffer i prosjektet.

5.4 Transport og mobilitet

Overordnet mål: Tilrettelegge for myke trafikanter og transport med lave utslipp.

Tabell 5: Transport og mobilitet

Mål	Tiltak
Det skal tilrettelegges trygg gange og sykkel Regional plan for klima og miljø Kommunedelplan klima, energi og miljø FNs bærekraftsmål 11	▪ Prosjekttere sikker og effektiv adkomststrategi for gående og syklende. ▪ Etablere innendørs sykkelparkering og sykler (inkl. elsykler).
Legge til rette for bruk av transportformer med lavt klimagassutslipp. Regional plan for klima og miljø Kommunedelplan klima, energi og miljø	▪ Installasjon av elbilladere for ansatte og besøkende. ▪ En andel sykkelparkering under tak, spesielt med tanke på ansatte.
Tilrettelegging rullestolbrukere og andre med nedsatt mobilitet. Regional plan for klima og miljø TEK17 (8, 12) FNs bærekraftsmål 11	▪ Prosjekttere sikker og effektiv adkomststrategi for rullestolbrukere og andre med nedsatt mobilitet.

6 FNs bærekraftsmål

Bærekraftsmål	Prosjektsvar
Mål 11. Gjøre byer og bosettinger inkluderende, trygge, motstandsdyktige og bærekraftige	
11.2 Innen 2030 sørge for at alle har tilgang til trygge, lett tilgjengelige og bærekraftige transportsystemer til en overkommelig pris, og bedre sikkerheten på veiene, særlig gjennom utbygging av offentlige transportmidler og med særlig vekt på behovene til personer i utsatte situasjoner, kvinner, barn, personer med nedsatt funksjonsevne samt eldre	Oppvekstsenteret skal bygges slik at det vil være enkelt og trygt å ankomme til fots eller med sykkel, i tillegg skal byggets utformes slik at de med nedsatt funksjonsevne skal kunne ankomme og benytte seg av bygget uten vansker.
11.6 Innen 2030 redusere negative konsekvenser for miljøet i storbyene målt per innbygger, blant annet ved å legge særlig vekt på luftkvalitet samt offentlig og annen form for avfallshåndtering	Støv og støy skal reduseres under anleggsperioden. Det skal også være en relativt lav avfallsmengde som skal genereres under bygging, og en god håndtering og sortering av rive- og byggeavfall. Det skal heller ikke brukes unødig lyssetting som kan forstyrre naboer og dyreliv.
Mål 13. Handle umiddelbart for å bekjempe klimaendringene og konsekvensene av dem	
13.1 Styrke evnen til å stå imot og tilpasse seg klimarelaterte farer og naturkatastrofer i alle land	Kjøpsvik oppvekstsenter skal oppføres i robuste materialer i en utførelse som reduserer klimarisiko, som håndtering av store mengder nedbør på byggverk og øvrig tomt over kort tid. Påvirkning på klima skal også reduseres ved å velge materialer med lavt klimagassutslipp, og energibehov skal være lavt og forsynes energieffektivt.
Mål 14. Bevare og bruke hav og marine ressurser på en måte som fremmer bærekraftig utvikling	
14.1 Innen 2025 forhindre og i betydelig grad redusere alle former for havforurensning, særlig fra landbasert virksomhet, herunder forurensning forårsaket av marin forøpling og næringsstoffer	Anleggsvann i forbindelse med anleggsperiode og under driftsfase skal håndteres forsvarlig og ikke slippes uregulert mot bekk eller sjø.
Mål 15. Beskytte, gjenopprette og fremme bærekraftig bruk av økosystemer, sikre bærekraftig skogforvaltning, bekjempe ørkenspredning, stanse og reversere landforringelse samt stanse tap av artsmangfold	
15.2 Innen 2020 fremme gjennomføring av en bærekraftig forvaltning av all slags skog, stanse avskoging, gjenopprette forringede skoger og i betydelig grad øke skoggjenreising og nyplanting på globalt nivå	Prosjektet har som mål å kun benytte trevirke fra sertifisert bærekraftig skog, for slik å sikre at det ikke bidrar til avskoging.
15.5 Iverksette umiddelbare og omfattende tiltak for å redusere ødeleggelsen av habitater, stanse tap av biologisk mangfold og innen 2020 verne truede arter og forhindre at de dør ut	Kjøpsvik oppvekstsenter skal bygges slik at beplantning og utomhus kan øke biomangfold og jobbe for å verne de naturkvalitetene som finnes på tomten.
15.8 Innen 2020 innføre tiltak for å unngå innføring og spredning av fremmede arter og for i betydelig grad å redusere fremmede arters påvirkning på land- og vannbaserte økosystemer, samt kontrollere eller utrydde prioriterte miljøfremmede arter	Fremmede arter skal fjernes der de finnes i prosjektet.